

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

REGLEMENTĂRI PRIVIND TAXAREA AUTOMATĂ ÎN ESTONIA

notă documentară

octombrie 2022

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru
Consilier- Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350,
E-mail: doc@cdep.ro

Baza legală privind plata taxelor și impozitelor în Estonia este stabilită prin [Legea privind impozitarea](#). Această lege prevede drepturile, obligațiile și răspunderea autorităților fiscale și a persoanelor impozabile precum și procedura de soluționare a litigiilor fiscale. De asemenea, sistemul fiscal din Estonia cuprinde și taxele impuse de consiliile locale pe teritoriul lor administrativ, în conformitate cu [Legea privind impozitele locale](#).

La nivel național, companiile trebuie să trimită informațiile fiscale la Autoritatea fiscală pentru impozite și vamă, până la data prescrisă. Companiile sunt obligate să țină evidențe contabile și fiscale corecte și să depună declarații fiscale după cum este necesar. Autoritatea trebuie să primească, într-un interval de timp rezonabil, o prezentare generală a tranzacțiilor comerciale efectuate de o companie, precum și a aspectelor cheie conexe (venituri, cheltuieli, active și pasive). Toate obligațiile fiscale sunt îndeplinite prin contul de plată deschis la Autoritatea fiscală și vamală. Dacă societatea are suficiente lichidități în cont, aceasta nu trebuie să facă transferuri separate pentru a-și îndeplini obligațiile financiare (obligațiile legate de impozite sunt deduse automat). Dacă impozitele nu sunt plătite, nu sunt plătite la timp sau plătite incorect, se pot impune penalități, dobânzi sau amenzi pentru întârziere.

Pentru colectarea datelor privind îndeplinirea obligațiilor fiscale, ținerea evidenței pentru stabilirea impozitelor și pentru verificarea corectitudinii plății impozitelor există [Registru](#) persoanelor impozabile. Acest registru folosește prelucrarea automată a datelor. De exemplu, organul fiscal are dreptul de a emite acte administrative automatizate și avertismente prin programul de prelucrare a datelor în cazurile prevăzute de lege. Contribuabilii, pe de altă parte, au posibilitatea de a obține documente și certificate fiscale necesare activităților lor zilnice cu confirmare automată.

În anul 2018, Estonia a introdus [Legea simplificată privind impozitarea veniturilor din afaceri](#), care simplifică taxele fiscale pentru lucrătorii independenți cu fracțiune de normă și pentru unele companii. Deși nu abordează în mod explicit munca prin intermediul platformelor online, actul normativ include prevederi pentru prestarea de servicii economice, cum ar fi transportul, cazarea și livrarea de alimente. Pentru persoanele fizice, veniturile de până la 25.000 euro pe an pentru serviciile prestate sunt impozitate cu o cotă de 20% care include atât impozitul pe venit, cât și impozitul social (comparativ cu cota de impozitare obișnuită de aproximativ 40%)¹.

¹ <https://www.eurofound.europa.eu/data/platform-economy/initiatives/estonia-tax-and-customs>

Astfel, **sistemul automat de declarare a veniturilor din afaceri este un sistem voluntar care este integrat cu aplicațiile platformelor**. Acesta permite lucrătorilor care furnizează servicii prin intermediul platformelor online să trimită date privind veniturile lor din afaceri direct către [Autoritatea fiscală pentru impozite și vamă](#), care apoi adaugă automat venitul în formularul de declarație fiscală și reține taxele pentru impozitele datorate.

Întregul sistem de taxare este automat și nu necesită nicio introducere manuală de date. Înscrierea în cadrul acestui sistem automat poate avea loc în orice moment. Autoritatea fiscală nu efectuează verificări specifice destinate celor care prestează servicii prin intermediul platformelor online.

În timpul implementării, companiile care activează pe platformele online au căutat să crească gradul de conștientizare cu privire la această inițiativă în rândul lucrătorilor acestora. Ele au trimis notificări prin e-mail, iar îndrumările au fost partajate prin intermediul site-urilor web ale companiilor. De asemenea, Autoritatea fiscală a sprijinit platformele online pentru creșterea gradului de conștientizare cu privire la acest sistem de taxare.

Mai mult, Legea simplificată de impozitare a veniturilor companiilor a lansat un sistem de conturi pentru antreprenori. **Contul de antreprenor are scopul de a simplifica obligația fiscală pentru plățile primite pentru prestarea de servicii de la o persoană fizică către o altă persoană fizică sau pentru vânzarea de bunuri către o persoană fizică sau juridică**. Pentru a evita eventualele abuzuri, niciun serviciu nu poate fi vândut persoanelor juridice prin intermediul contului. Astfel, contul poate fi utilizat pentru declararea veniturilor din diverse activități desfășurate pe cont propriu, inclusiv pe platformă online.

O persoană fizică deschide un cont de întreprinzător într-o instituție de credit sau într-o bancă², care apoi informează Autoritatea pentru taxe și vamă din Estonia³ cu privire la datele de contact ale persoanei care a deschis contul.

Banca⁴ sau instituția de credit este, de asemenea, responsabilă cu transferul impozitului pe venitul din afaceri către Autoritatea fiscală și vamală. Persoana care a deschis un cont de antreprenor⁵ nu este obligată să se înregistreze ca întreprinzător și să calculeze veniturile și cheltuielile. Proprietarul contului de antreprenor nu poate fi plătitor de TVA sau nu poate acționa ca persoană care desfășoară o activitate

² LHV Bank este prima bancă care, în cooperare cu Autoritatea de taxe și vamă din Estonia, a lansat un serviciu unic care permite persoanelor fizice să înceapă să utilizeze un cont de întreprinzător. Noul tip de cont bancar face ca raportarea, contabilizarea și plata impozitelor să fie complet automate.

³<https://www.iota-tax.org/news/estonian-tax-and-customs-board-launched-entrepreneur-account-natural-person>

⁴<https://investinestonia.com/automatic-tax-reporting-and-taxation-becoming-a-reality-first-bank-to-offer-entrepreneurship-accounts-for-estonias-natural-persons/>

⁵ [Entrepreneur account - LHV](#)

independentă sub altă formă în același domeniu de activitate sau similar. Din perspectiva impactului acestei inițiative, până la sfârșitul anului 2020 au fost deschise aproximativ 3.500 de conturi.

Conform declarațiilor fiscale preliminare din anul 2020, venitul total declarat prin intermediul conturilor (de antreprenor) era de 4,2 milioane de euro în 2020 (2,1 milioane de euro în 2019), la care a fost impozitată suma de 860.000 de euro (440.000 EUR în 2019).

Inițiativa privind *taxarea automată* urmărește combaterea muncii nedeclarate prin ajustarea și simplificarea declarației veniturilor obținute din activități independente. De asemenea, ea oferă un stimulent substanțial pentru persoanele care desfășoară activități independente de a-și declara veniturile pentru o cotă de impozitare mai favorabilă. Pe termen mediu taxarea automată contribuie și la sustenabilitatea sistemului de asigurări sociale.

Un dezavantaj al sistemului de taxare automată este că acesta rămâne opțional, ceea ce are impact asupra acceptării acestuia. Mai mult, implementarea conturilor de antreprenor este la latitudinea băncilor sau instituțiilor de credit. Persoanele fizice cu conturi de afaceri formal active, dar fără venituri declarate, nu pot solicita indemnizație de șomaj și servicii înainte de a închide contul, fapt care ar putea descuraja accesul la acest tip de taxare.